

ระเบียบปฏิบัติ

เรื่อง

แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพหกรั่วไหล

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จัดเตรียมเอกสารโดย (Originator by)	ทบทวนเอกสารโดย (Reviewed by)	อนุมัติใช้เอกสารโดย (Approved by)
สำนักงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	 (ศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ เกียรติชูสกุล) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์	 (ศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ เกียรติชูสกุล) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์
วันที่ 24 สิงหาคม 2564	วันที่ 24 สิงหาคม 2564	วันที่ 24 สิงหาคม 2564

เลขที่เอกสาร (Document No.)	แก้ไขครั้งที่ (Number of Revision)	สำเนาฉบับที่ (Number of Copy)	วันที่เริ่มใช้ (Issued Date)
SP-H-ERP-011-01 วันที่แก้ไข (Date of Revision)	วันที่ 24 สิงหาคม 2564

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure) เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพทกรั่วไหล	เอกสารเลขที่	หน้า 1 / 13
	SP-H-ERP-011-01	
	วันที่เริ่มใช้ 24 สิงหาคม 2564	
ผู้จัดทำ: สำนักงานชีวนามัยและความปลอดภัย คณะแพทยศาสตร์	แก้ไขครั้งที่	วันที่แก้ไข

ผู้ตรวจสอบ	ผู้อนุมัติ ศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ เกียรติชูสกุล (ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์	

สารบัญ

ตอนที่	หัวข้อ	หน้า
1	วัตถุประสงค์	2
2	ขอบเขต	2
3	คำจำกัดความ	2
4	หน้าที่รับผิดชอบ	4
5	ขั้นตอนการปฏิบัติ	5
6	แผนผังการปฏิบัติ	8
7	การติดต่อสื่อสาร	12
8	เอกสารอ้างอิง	12
9	บันทึกการแก้ไข	13

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพทกรั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	2/13

1. วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกัน และระงับภาวะฉุกเฉินทางด้านสารเคมีหก และสารชีวภาพรั่วไหลที่จะเกิดขึ้นภายใน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่หรือหน่วยงานที่มีการใช้งาน หรือจัดเก็บสารเคมีอันตราย ได้แก่ สาร ฟอิร์มาลีน (CH_2O) โทลูอิน (C_7H_8) ไซลีน (C_8H_{10}) กรดไฮโดรคลอริก (HCl) กรดซัลฟูริก (H_2SO_4)

3. คำจำกัดความ

3.1 ภาวะฉุกเฉิน หมายถึง ภาวะที่เป็นอันตรายที่เกิดขึ้นและไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ได้ทันทีทันใด ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการตาย, บาดเจ็บ หรือทรัพย์สินเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทันทีทันใด ภาวะฉุกเฉิน จะเริ่มได้เมื่อได้ยินเสียงประกาศภาวะฉุกเฉิน

3.2 ศูนย์บัญชาการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Director) หมายถึง ศูนย์บัญชาการซึ่งใช้ในการประชุมวางแผนบัญชาการชุดหน่วยปฏิบัติการต่างๆ เพื่อควบคุมสถานการณ์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่บังคับบัญชาสั่งการสูงสุดในการควบคุมภาวะฉุกเฉินและตัดสินใจในการประกาศภาวะฉุกเฉินระดับต่างๆ

3.3 ผู้ควบคุมภาวะฉุกเฉินที่จุดเกิดเหตุ (Onscreen Commander) หมายถึง ผู้ที่ควบคุมสั่งการภาวะฉุกเฉินที่จุดเกิดเหตุ ซึ่งเป็นหัวหน้าหรือบุคลากรที่สามารถควบคุมและประเมินสถานการณ์ได้ ณ จุดเกิดเหตุ

3.4 ผู้อำนวยการควบคุมเหตุฉุกเฉิน (Emergency Director: ED) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมบังคับบัญชาการในการระงับเหตุภาวะฉุกเฉินทั้งหมดที่อยู่ที่เกิดเหตุและปฏิบัติการภายใต้การสั่งการของ Onscreen Commander ซึ่งเป็นทีมบุคลากรของคณะแพทย์ที่ผ่านการอบรมในการระงับเหตุภาวะฉุกเฉิน

3.5 สารเคมีอันตราย หรือสารอันตราย (Hazardous Substance) หมายถึง สาร สารประกอบ หรือสารผสม ในสถานะที่เป็นของแข็ง ของเหลวหรือก๊าซ ที่มีคุณสมบัติก่อให้เกิดอันตรายต่างๆ ได้แก่ ระเบิด เกิดเพลิงไหม้ เป็นพิษ กัดกร่อน ระคายเคือง เป็นต้นตามมาตรฐานของสหประชาชาติ (United Nation) ได้แบ่งสารอันตรายออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

ประเภท 1 สารระเบิดได้

ประเภท 2 ก๊าซ

ประเภท 3 ของเหลวไวไฟ

ประเภท 4 ของแข็งไวไฟ

ประเภท 5 สารให้ออกซิเจน หรือสารออกซิไดซ์ หรือสารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์

ประเภท 6 สารพิษ หรือสารติดเชื้อ

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพหกั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	3/13

ประเภท 7 สารกัมมันตรังสี

ประเภท 8 สารกัดกร่อน

ประเภท 9 สารอันตรายอื่น ๆ

3.6 อันตราย (Hazard) หมายถึง สถานการณ์หรือสิ่งต่างๆ ที่มีศักยภาพที่เป็นสาเหตุทำให้คนบาดเจ็บ ป่วย พิการ เสียชีวิต ทรัพย์สินเสียหายหรือสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย หรือสิ่งใด ๆ ที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

3.7 ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความน่าจะเป็น (Probability) ของเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมหรือโอกาสที่อันตรายต่างๆ จะส่งผลทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น หรือผลลัพธ์ของความน่าจะเป็นเกิดอันตรายและผลจากอันตรายนั้น (อุบัติเหตุหรืออุบัติการณ์) ความเสี่ยงเกิดจากองค์ประกอบ 2 อย่างคือ อันตรายที่อาจเกิดขึ้น (Hazard) และผลต่อเนื่องที่เกิดตามมาจากเหตุอันตรายนั้น (Consequence)

3.8 การชี้บ่งอันตราย (Hazard Identification) หมายถึง การแจกแจงอันตรายต่างๆ ที่มีและที่แอบแฝงอยู่ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการทุกขั้นตอนตั้งแต่การรับจ่าย การเก็บ การขนถ่ายหรือขนย้าย การใช้การขนส่ง วัตถุประสงค์ เชื้อเพลิง สารเคมีหรือวัตถุอันตรายผลิตภัณฑ์และวัตถุพลอยได้ กระบวนการผลิต วิธีการปฏิบัติงาน เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต และกิจกรรมหรือสภาพการณ์ต่างๆ ภายในโรงงาน เป็นต้น

3.9 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ถึงปัจจัย หรือสภาพการณ์ต่างๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้อันตรายที่มีและที่แอบแฝงอยู่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และอาจก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การเกิดเพลิงไหม้ การระเบิด การรั่วไหลของสารเคมีหรือวัตถุอันตราย เป็นต้น โดยพิจารณาถึงโอกาสและความรุนแรงของเหตุการณ์เหล่านั้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่ชีวิตทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3.10 ความรุนแรงระดับที่ 1 หมายถึง สารเคมีหกั่วที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางบนพื้นไม่เกิน 15 cm

3.11 ความรุนแรงระดับที่ 2 หมายถึง สารเคมีหกั่วที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางบนพื้นเกิน 15 cm และค่าความเข้มข้นของสารเคมีที่หกั่วไม่เกินค่าความเข้มข้นสูงสุดของสารเคมีในอากาศที่ปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบอาชีพจะได้รับในระยะเวลา 15 นาที และได้รับซ้ำกันไม่เกิน 4 ครั้ง ใน 1 วัน แต่แต่ละครั้งต้องห่างกันอย่างน้อย 1 ชั่วโมง (STEL)

3.12 ความรุนแรงระดับที่ 3 หมายถึง สารเคมีหกั่วที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางบนพื้นเกิน 15 cm และค่าความเข้มข้นของสารเคมีที่หกั่วไม่เกินค่า ความเข้มข้นสูงสุดของสารเคมีในอากาศที่ปลอดภัยสำหรับผู้ประกอบอาชีพจะได้รับในระยะเวลา 15 นาที และได้รับซ้ำกันไม่เกิน 4 ครั้ง ใน 1 วัน แต่แต่ละครั้งต้องห่างกันอย่างน้อย 1 ชั่วโมง (STEL)

3.13 spill kit หมายถึง ชุดอุปกรณ์สำหรับเก็บกู้สารเคมี และสิ่งส่งตรวจหกั่ว ในปริมาณที่น้อย ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางของวงบนพื้นไม่เกิน 15 เซนติเมตร

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพทกรั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	4/13

4. หน้าที่รับผิดชอบ

- 4.1 ผู้อำนวยการควบคุมเหตุฉุกเฉิน (Emergency Director: ED) มีหน้าที่ตัดสินใจในการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกรายงานสถานการณ์ให้ OC ทราบเป็นระยะและรับข้อเสนอแนะจาก OC รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่แทน OC ถ้าจำเป็น สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมกับผู้ควบคุมเหตุฉุกเฉินประจำพื้นที่ (OC) พร้อมให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและขอแนะนำประสานงาน และอำนาจการให้คำแนะนำหรือตัดสินใจให้แก่ผู้จัดการควบคุมเหตุฉุกเฉินสั่งการในเรื่องการแถลงข่าว ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ วิเคราะห์สถานการณ์ก่อนเหตุการณ์สิ้นสุดและกลับสู่สภาพปกติหรือการบูรณะซ่อมแซม กำหนดมาตรการในการแก้ไข หรือการป้องกัน ประเมินผลความเสียหาย
- 4.2 ผู้ควบคุมเหตุฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ (On-Scene Commander: OC) มีหน้าที่สั่งการและควบคุมชุดควบคุมเหตุฉุกเฉิน เพื่อลดความเสียหายให้น้อยที่สุด รวมทั้งการให้คำชี้แนะในเรื่องการหยุดการผลิต การอพยพเมื่อมีเหตุสารพิษรั่วไหลหรือมีผู้ได้รับบาดเจ็บ การใช้อุปกรณ์ดับเพลิงและเครื่องมือต่างๆ สั่งการในการใช้สัญญาณไซเรน และชุดประสานงานเพื่อติดต่อสื่อสารในการขอความช่วยเหลือจากชุดสนับสนุน และปฏิบัติหน้าที่แทน ED ถ้าจำเป็นจัดทำรายงานเหตุการณ์
- 4.3 ทีมอพยพ มีหน้าที่รับผิดชอบในการอพยพพนักงานทุกคนรวมทั้งผู้รับเหมาและบุคคลภายนอกมายังจุดรวมพล ปฏิบัติตามคำแนะนำจาก OC เพื่อกำหนดจุดรวมพล และการตรวจสอบจำนวนของพนักงาน (ยกเว้นพนักงานที่ทำหน้าที่ควบคุมเหตุฉุกเฉิน)
- 4.4 ทีมควบคุมสถานการณ์ มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการเตรียมพร้อมในสถานที่เกิดเหตุ ทันทีที่ได้รับแจ้ง และรอรับคำสั่งจาก OC ปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินที่วางไว้โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ รายงานต่อ OC เป็นระยะหรือทันทีที่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้เพื่อประสานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกในการระงับเหตุการณ์ ตรวจสอบสถานที่เป็นครั้งสุดท้ายก่อนแจ้ง OC เพื่อยกเลิกภาวะฉุกเฉิน
- 4.5 ทีมปฐมพยาบาล มีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานและรอคำสั่งจาก OC เพื่อทำการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บและตัดสินใจในการกำหนดจุดปฐมพยาบาล ให้ความช่วยเหลือผู้บาดเจ็บและวิเคราะห์สถานการณ์ ถ้าจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้รับแจ้ง OC ทันทีเพื่อปฏิบัติการต่อไป พร้อมทั้งจัดทำบันทึกและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้บาดเจ็บก่อนส่งไปโรงพยาบาลภายนอก
- 4.6 ทีมควบคุมตัด-แยกอุปกรณ์ มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติการควบคุมตัดแยกอุปกรณ์ตามที่ OC มอบหมาย และต้องรายงานสถานการณ์พร้อมข้อมูลที่จำเป็นต่อ OC เป็นระยะๆ รวมให้คำปรึกษา ต่อ OC ในการตัดสินใจเลือกเทคนิควิธีการในการควบคุมตัดแยกอุปกรณ์ ในกรณีแก๊สรั่ว และทำการตัดแยก ระบบเครื่องปรับอากาศของแต่ละตึก
- 4.7 ทีมสื่อสารประสานงาน มีหน้าที่รับผิดชอบรายงานสถานการณ์ต่อ OC ปฏิบัติการสื่อสาร ประสานงานกับชุดปฏิบัติการต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ บันทึกและรายละเอียดที่จำเป็นเพื่อใช้เป็นหลักฐานและข้อมูลในการดำเนินการ

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพหกรั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	5/13

4.8 ศูนย์สื่อสารประสานงาน มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการแจ้งเหตุฉุกเฉินส่งข้อมูลทางเครื่องกระจายเสียง วิทยุติดตามตัว โทรศัพท์ เป็นต้น รวมทั้งการเรียกชุดช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก ผู้จัดการเหตุฉุกเฉิน ผู้อำนวยการเหตุฉุกเฉิน ถ้ามีความจำเป็น

1. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ระเบียบปฏิบัติ

1.1 แผนป้องกันเหตุฉุกเฉิน ระยะก่อนเกิดเหตุ

1.1.1 จัดให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสารเคมี และสารชีวภาพอันตราย ได้รับการอบรมที่เหมาะสมตามวิธีการทำงาน เรื่อง การควบคุมเพื่อจัดการกับสารเคมีและสารชีวภาพอันตราย และแผนระงับเหตุ กรณีสารเคมีและสารชีวภาพอันตรายหกรั่วไหล

1.1.2 จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และชุดเก็บกู้สารเคมีและสารชีวภาพหกรั่ว ซึ่งควรมีวัสดุดูดซับตามชนิดของสารเคมีที่นำมาใช้อย่างเพียงพอและเหมาะสม (spill kit) พร้อมกับตรวจสอบความพร้อมตามระยะเวลาที่กำหนด

1.1.3 จัดให้มีการนำข้อมูลความปลอดภัยเกี่ยวกับสารเคมี (SDS) ติดตั้งในจุดที่เหมาะสมกับการใช้สารเคมีที่ในหน่วยการใช้

1.1.4 จัดให้มีการนำข้อมูลความปลอดภัยเกี่ยวกับสารชีวภาพอันตรายภายในหน่วยงาน

1.1.5 จัดให้มีการซ้อมแผนฉุกเฉินตาม อย่างน้อยปีละ ครั้ง ตลอดจนมีการทบทวนและแก้ไข 1 แผนระงับเหตุ

1.1.6 ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดเหตุ และจัดทำแนวทางในการควบคุมและลดความเสี่ยง

1.2 ขั้นตอนการปฏิบัติ

1.2.1 กรณีสารเคมีหกรั่วไหล (ระยะเกิดเหตุ)

1. ให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์แจ้งเหตุกับหัวหน้างานโดยทันที

2. การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและประเมินอันตราย (หัวหน้างาน) โดยไปยังจุดเกิดเหตุ ทำการตรวจสอบและประเมินสถานการณ์ พร้อมกับการตรวจสอบข้อมูล SDS ของสารเคมีที่รั่วไหลและสารเคมีอื่นๆ ที่วางอยู่ใกล้เคียงกัน

3. การควบคุมพื้นที่และประเมินปริมาณที่หกรั่วไหล (หัวหน้างาน) ทำการปิดกั้น และเตือนผู้ทำงานบริเวณใกล้เคียงพร้อมแยก กัน บริเวณสารเคมีรั่วไหลทางเข้า-ออก และห้ามผู้ที่ไม่ส่วนเกี่ยวข้องเข้าไป เช่น การใช้เชือกขึงและติดป้ายเตือนไว้ด้านหน้า หากประเมินแล้วพบว่าปริมาณการหกรั่วไหลไม่มาก (เส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 15 เซนติเมตร) ให้หัวหน้างานมอบหมายให้บุคลากรในหน่วยงานที่ผ่านการอบรมการใช้ชุด Spill kit เข้าทำการเก็บกู้ แต่หากมีการหกรั่วไหลปริมาณมาก (เส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่า 15 เซนติเมตร)

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพทกรั่วไหล	SP-H-ERP-005-01		24 สิงหาคม 2564	6/13

4. ให้หัวหน้างานแจ้งเหตุไปยังสำนักงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อประเมินความรุนแรงของการรั่วไหล และพิจารณาแนวทางการจัดการเหตุการณ์ต่อไป

5. กรณีทกรั่วไหล เส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 15 เซนติเมตร (ความรุนแรงระดับ 1) การควบคุมสถานการณ์ให้สวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมก่อนเข้าไปดำเนินการ และห้ามแตะต้องสารเคมีใดๆ โดยไม่มีอุปกรณ์เด็ดขาด และทำการระบายอากาศบริเวณที่สารเคมีทกรั่วไหล

6. กรณีทกรั่วไหล เส้นผ่านศูนย์กลางเกิน 15 เซนติเมตร หลังจากปิดกั้นพื้นที่แล้ว ให้แจ้งไปยังสำนักงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อประเมินความรุนแรงของการรั่วไหล และพิจารณาแนวทางการจัดการเหตุการณ์ต่อไป โดยที่ห้ามดำเนินการใดๆ หรือเข้าไปยังพื้นที่เกิดเหตุโดยเด็ดขาด

7. เจ้าหน้าที่สำนักงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (นักอาชีวอนามัย) เข้าประเมินความเสี่ยงและประเมินระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ และแจ้งเหตุไปยังผู้บัญชาการในการระงับเหตุฉุกเฉิน เพื่อสั่งการจัดตั้งศูนย์บัญชาการภาวะฉุกเฉิน และสั่งให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงและอพยพถ้าจำเป็น

8. กรณีเหตุการณ์มีความรุนแรงระดับ 2 ผู้บัญชาการในการระงับเหตุฉุกเฉิน สั่งการให้ผู้ที่ผ่านการอบรมการเก็บกู้สารเคมีทกรั่วไหลปริมาณมาก เข้าเก็บกู้และระงับเหตุ โดยต้องสวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตามที่กำหนดให้ครบถ้วน และเก็บกู้ตามขั้นตอนที่ได้อบรมมา และกำจัดของเสีย ภาชนะที่บรรจุของเสียหลังจากการทำความสะอาดต้องปิดให้เรียบร้อย พร้อมติดฉลากกำกับว่าเป็นสารชนิดใด

9. กรณีเหตุการณ์มีความรุนแรงระดับ 3 ผู้บัญชาการในการระงับเหตุฉุกเฉิน สั่งการให้นักอาชีวอนามัยติดต่อขอความช่วยเหลือไปยังศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดขอนแก่น (โทร 1784) ให้เข้าระงับเหตุ หลังจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดขอนแก่น หลังจากระงับเหตุแล้ว ให้ปิดกั้นพื้นที่และระบายอากาศให้อากาศของสารเคมีหมดไปจากพื้นที่ และกำจัดของเสีย ภาชนะที่บรรจุของเสียหลังจากการทำความสะอาดต้องปิดให้เรียบร้อย พร้อมติดฉลากกำกับว่าเป็นสารชนิดใด

10. ก่อนเปิดใช้พื้นที่ ให้หน่วยงานแจ้งสำนักงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เพื่อให้พนักงานอาชีวอนามัยตรวจประเมินความเข้มข้นของสารเคมีในอากาศก่อน หากประเมินแล้วไม่พบความเข้มข้นของสารเคมีที่ทกรั่วหรือพบในปริมาณน้อยและไม่ส่งผลต่อสุขภาพ ให้เปิดใช้งานพื้นที่นั้นได้ตามปกติ แต่หากพบความเข้มข้นในอากาศของสารเคมีที่ทกรั่วสูง ให้ปิดพื้นที่และทำความสะอาดทุกซอกมุมในพื้นที่ และตรวจวัดใหม่ จนกว่าจะตรวจไม่พบความเข้มข้นของสารเคมีในอากาศ หรือพบในปริมาณน้อยและไม่ส่งผลต่อสุขภาพ

1.2.2 กรณีสารชีวภาพอันตรายทกรั่วไหล (ระยะเกิดเหตุ)

1. การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและประเมินอันตราย (หัวหน้างาน) โดยไปยังจุดเกิดเหตุ ทำการตรวจสอบและประเมินสถานการณ์ พร้อมกับการตรวจสอบข้อมูลของสารชีวภาพที่ทกรั่วไหล

2. การควบคุมพื้นที่ (หัวหน้างาน และนักอาชีวอนามัย) ทำการปิดกั้น และเตือนผู้ทำงานบริเวณใกล้เคียงพร้อมแยก-กั้นบริเวณที่สารชีวภาพทกรั่วไหลทางเข้า-ออก และห้ามผู้ที่ไม่ส่วนเกี่ยวข้องเข้าไป การใช้เชือกขึงและติดป้ายเตือนไว้ด้านหน้า

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพหกรั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	7/13

3. การควบคุมสถานการณ์ให้สวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมก่อนเข้าไปดำเนินการเก็บกู้

4. ใช้ Spill kits เพื่อหยุดการรั่วไหลและการแพร่กระจายสารชีวภาพ จากนั้นทำการฆ่าเชื้อและทำความสะอาดพื้นที่ให้เรียบร้อย การกำจัดของเสีย ภาชนะที่บรรจุของเสียหลังจากการทำความสะอาดต้องปิดให้เรียบร้อย

1.3 การปฏิบัติภายหลังเกิดเหตุให้ปฏิบัติตามแผนป้องกัน ระยะหลังเกิดเหตุ

1.3.1 ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ทำการสอบสวนหาสาเหตุของเหตุการณ์เกิดเหตุ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไข และป้องกันไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ และหน่วยงานดำเนินการแก้ไขตามแนวทางที่กำหนด

1.3.2 หัวหน้างานในหน่วยงานที่เกิดเหตุ เขียนรายงานอุบัติการณ์ ในระบบ HRMS หรือ NRSL คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากนั้นทำรายงานสรุปขั้นตอนการเตรียมความพร้อมเพื่อรับสถานการณ์ฉุกเฉิน, ขั้นตอนการปฏิบัติการแก้ไข และขั้นตอนการป้องกัน

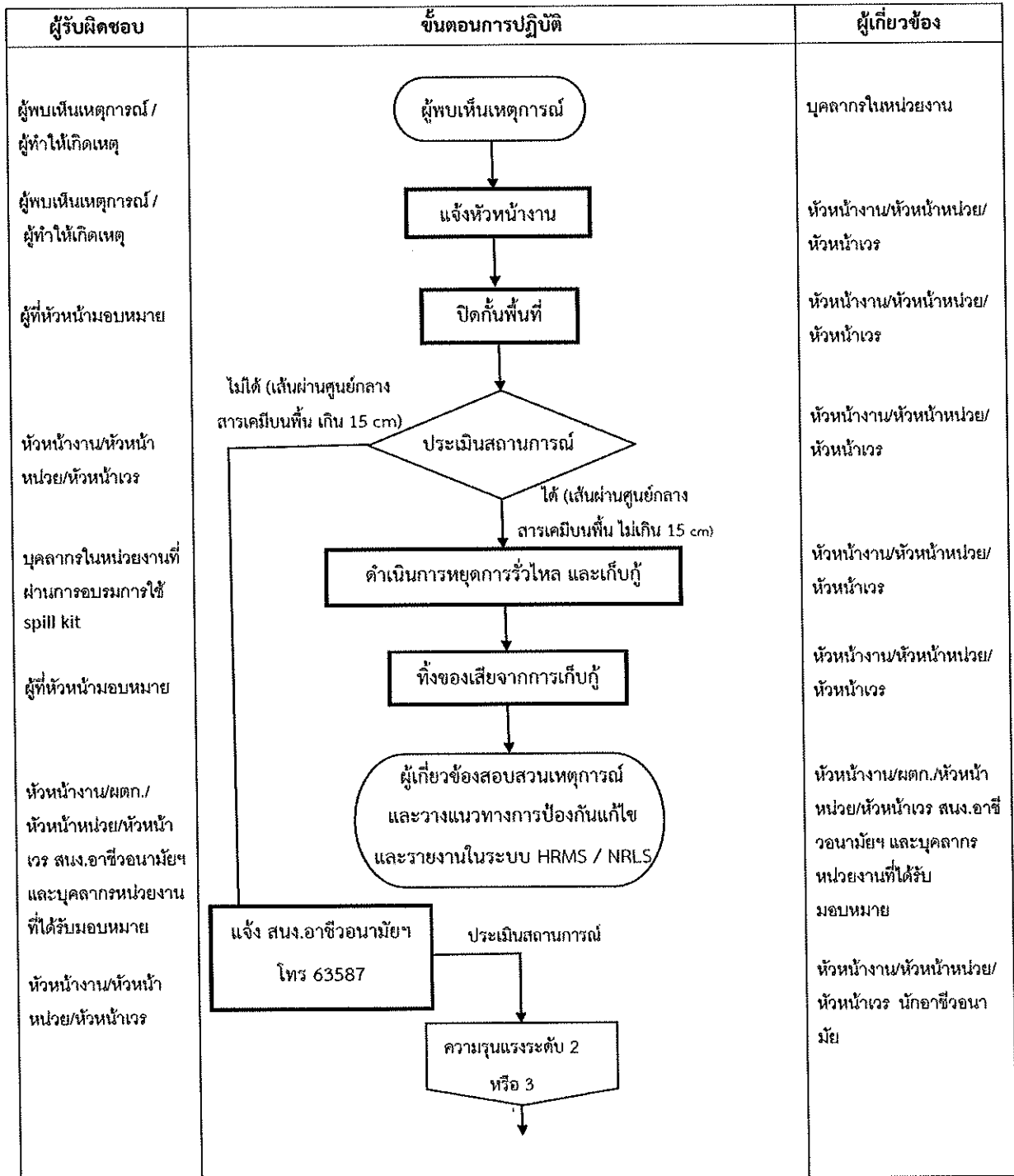
โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพหกั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	8/13

2. แผนผังการปฏิบัติ

6.1 แผนผังการควบคุมเหตุภาวะฉุกเฉินกรณีสารเคมีหกั่วไหล

1) สารเคมีอันตรายหกั่วไหล ความรุนแรงระดับ 1

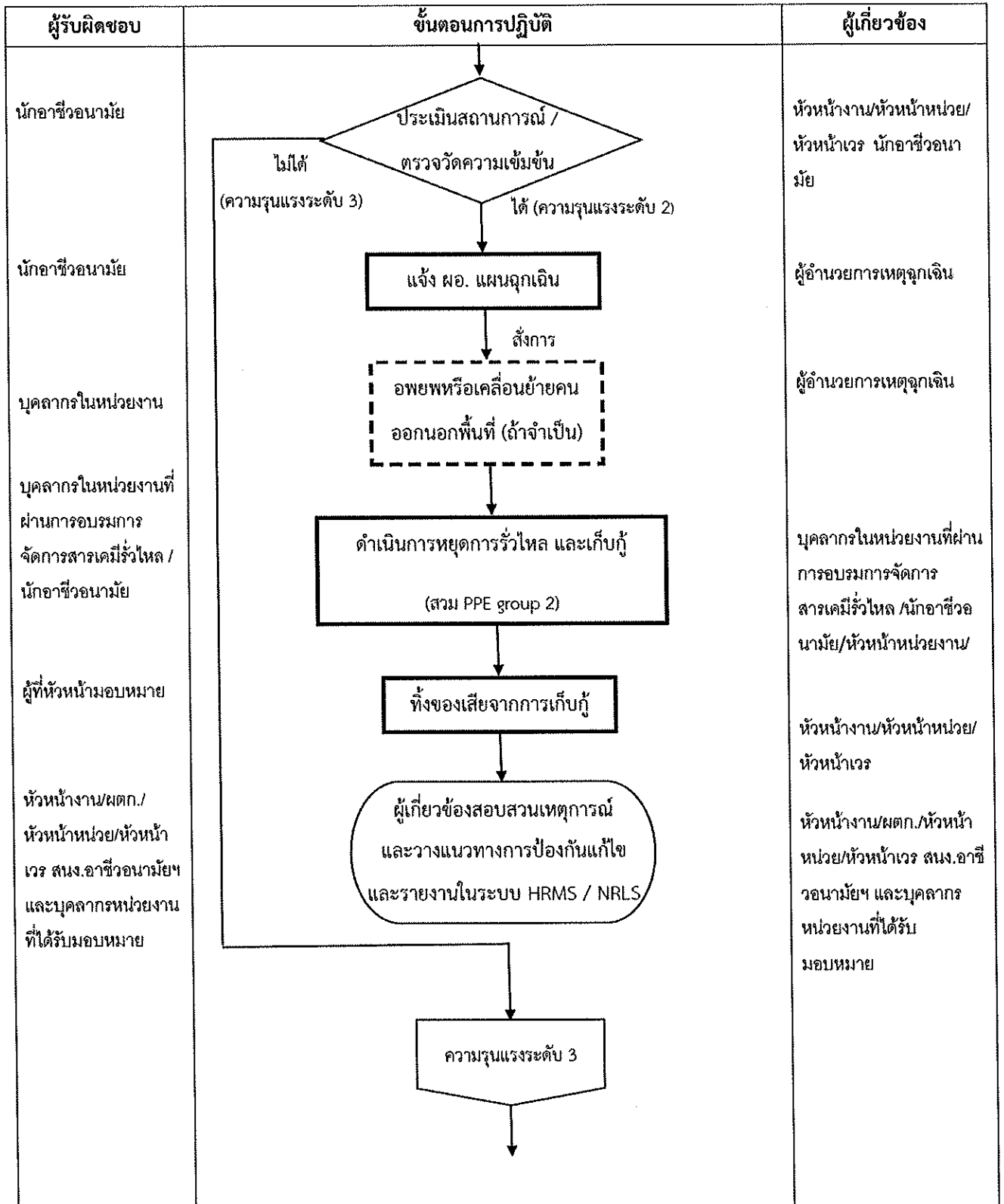

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพทกรั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	9/13

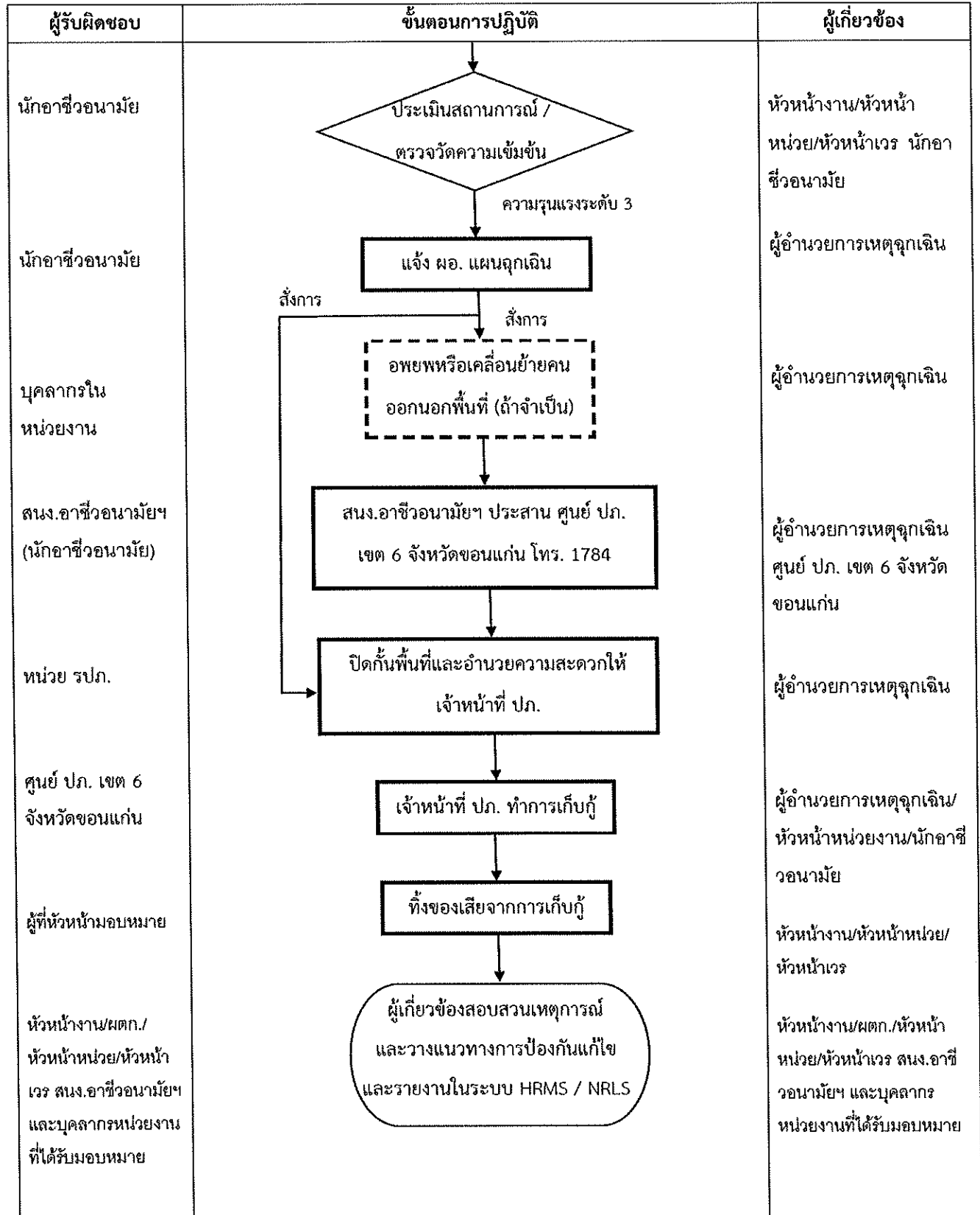
2) สารเคมีอันตรายทกรั่วไหล ความรุนแรงระดับ 2

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพหกรั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	10/13

3) สารเคมีอันตรายหกรั่วไหล ความรุนแรงระดับ 3

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพทว่าไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	11/13

6.2.แผนผังการควบคุมเหตุภาวะฉุกเฉินกรณีสารชีวภาพทว่าไหล

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการปฏิบัติ	ผู้เกี่ยวข้อง
ผู้พบเห็นเหตุการณ์/ ผู้ทำให้เกิดเหตุ	ผู้พบเห็นเหตุการณ์	บุคลากรในหน่วยงาน
ผู้พบเห็นเหตุการณ์/ ผู้ทำให้เกิดเหตุ	แจ้งหัวหน้างาน	หัวหน้างาน/หัวหน้าหน่วย/ หัวหน้าเวร
ผู้ที่หัวหน้ามอบหมาย	ปิดกั้นพื้นที่	หัวหน้างาน/หัวหน้าหน่วย/ หัวหน้าเวร
บุคลากรในหน่วยงานที่ ผ่านการอบรมการใช้ spill kit	ง่าเชื้อและเก็บกู้โดยใช้ชุด spill kit	หัวหน้างาน/หัวหน้าหน่วย/ หัวหน้าเวร
ผู้ที่หัวหน้ามอบหมาย	ทิ้งของเสียจากการเก็บกู้	หัวหน้างาน/หัวหน้าหน่วย/ หัวหน้าเวร
หัวหน้างาน/ผดก./ หัวหน้าหน่วย/หัวหน้า เวร สนง.อาชีวอนามัยฯ และบุคลากรที่พบเห็น เหตุการณ์	ผู้เกี่ยวข้องสอบสวนเหตุการณ์ และวางแนวทางการป้องกันแก้ไข และรายงานในระบบ HRMS / NRLS	หัวหน้างาน/ผดก./หัวหน้า หน่วย/หัวหน้าเวร สนง.อาชีว อนามัยฯ และบุคลากรที่ พบเห็นเหตุการณ์

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง: แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีสารเคมีและสารชีวภาพทกรั่วไหล	SP-H-ERP-011-01		24 สิงหาคม 2564	12/13

7 การติดต่อสื่อสาร

- หน่วยงานภายในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - สำนักงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โทร63587 .
 - งานซ่อมบำรุง โทร63170 .
 - หน่วยรักษาความปลอดภัย โทร63456 .
 - หน่วยอาคารสถานที่ โทร63151 .
 - งานประชาสัมพันธ์ โทร63131,6300 .
 - หน่วยกู้ชีพ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ โทร63191 .
- หน่วยงานภายนอกคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 6 ขอนแก่น โทร1784 .
 - เทศบาลนครขอนแก่น โทร221202 - 043 .
 - สำนักงานรักษาความปลอดภัยและการจราจร มหาวิทยาลัยขอนแก่น โทร 202191 - 043 .
 - สถานีตำรวจภูธร จังหวัดขอนแก่น โทร221162 - 043 .
 - โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น โทร336789 - 043 .
 - โรงพยาบาลขอนแก่นรวม โทร333800 - 043 .
 - โรงพยาบาลกรุงเทพขอนแก่น โทร1719 .

8. เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2556

